

DIGITALA TIPS

Att arbeta med ritbräda i Photoshop är kreativt och roligt. Det ger en mycket bättre precision vid markeringar, retuscher och maskande. Det är lite knöligt de första dagarna men snart fattar du inte hur du klarade dig utan den.

- Mattias Karlsson, Moderskeppet.se

Först publicerad i Kamera & Bild nummer 7 2007

För dig som funderar på att köpa bräda

Hur fungerar en bräda?

När du sätter ner pennan och får kontakt med underlaget så ritar du. Brädan är direkt mappad mot utrymmet så sätter du ner pennan i brädans övre högra hörn så hamnar pekaren i skärmens hörn. Det är helt intuitivt och alla fattar direkt. Pennan är tryckkänslig och det kan användas för att styra exempelvis penselns storlek.

Vem behöver en bräda?

Alla som arbetar med precisionskrävande verktyg som maskning och retusch. Om du bara öppnar bilder och använder verktyg/filter med reglage så vinner du inget.

Storleken kostar - liten är ibland bäst

Först och främst: Dyrare är inte bäst. Du betalar för brädans storlek och bäst för dig avgörs av din stil för att rita/måla. Gör du långa svepande drag som gärna fyller ett helt A4, så som man föreställer sig att en arkitekt eller kläddesigner gör, då behöver du en stor. Ritar du korta streck som blir som kludd på en postit, då passar en liten bra.

Brädorna finns i följande storlekar

- A6, 10x13cm
- A5, 15x20cm
- A5 Wide, 15x28cm
- A4, 23x30cm

Storleken är förstas den aktiva ytan, inte själva brädans dimensioner.

Testa lämplig storlek hemma först

- Lägg ett papper framför dig och rita ut måtten för en brädas aktiva yta.
- Öppna ett foto och gör arbete med musen som är typiska för ditt vanliga arbete.
- Gör samma drag på ditt papper. Har du rört dig från kant till kant på skärmen så dra från kant till kant på ditt papper.

När jag ser studenter arbeta märker jag att de som tidigare tecknat föredrar större brädor eftersom de har erfarenhet vid ett annat sätt att röra sig. Andra målar likt arbetet med mus där armbågen vilar på bordet och handleden rör sig. Det räcker med 5 cm

för en förflyttning över hela skärmen. Då blir ytan som behövs väldigt liten. En större bräda än A5 blir rent av kämpigt att hantera och A6 kan mycket väl vara lagom.

Inget sätt är fel eller ger sämre resultat men ofta behöver man alltså mindre bräda än man tror.

Är du osäker på din stil tror jag A5 passar bäst. Är den för stor kan du alltid i programvaran minska ner den aktiva ytan, även om du då pantat fler burkar än du behövde för att ha råd.

Wacom tycker jag är bäst

Wacom dominerar marknaden. Utöver dem finns lågprismärket Trust. Jag tycker Wacom är värda prisskillnaden. Hos Wacom finns två serier att välja bland:

Graphire4 finns i A6 och A5 format. A6-modellen kostar dryga tusenlappen och är därmed billigaste Wacom du kan köpa.

Intous3 finns i sex storlekar. För bildbehandling är A6, A5, A5 Wide och A4 intressant. Priserna börjar vid 2200:-

Skillnaden mellan de båda serierna är både ytliga och djupa. Intous3 är mer professionell men Graphire4 är mer än bra nog för de flesta av oss. Jag har inte hört någon som är missnöjd med sin Graphire4.

Intous3 penna är vinkelkänslig och brädan har fyra knappar som du kan ställa efter behov. Det finns även en så kallad Touchstrip. De större modellerna har dubbel uppsättning av dessa. Graphire4 har två stora knappar och en scrollbar.

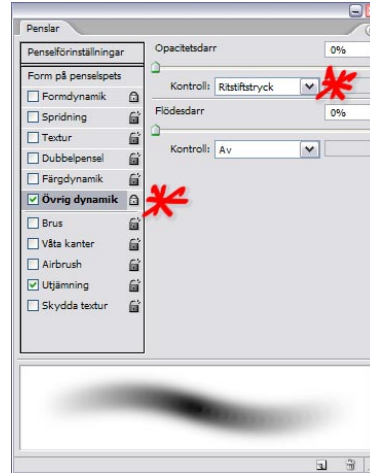
För dig som köpt bräda

Jag har träffat många som köpt en ritbräda och sedan har den blivit liggande. Musarbetet hade blivit så naturligt att pennan glömdes bort eller så kändes allt så svårkontrollerat i början att man gav upp. Det är synd.

Det finns det två arbetssätt med brädan. Vissa använder den till allt arbete i Photoshop. Det tar längre tid att bli duktig på eftersom det lätt blir vingligt i menyer och med knappar.

De andra använder hellre musen för att jaga runt i menyerna och tar fram pennan när det är dags att använda Penseln eller Klon. Det är ett bra nybörjarsätt.

Så är det frågan om Wacom-musen. Gilla eller släng den, det är helt upp till dig. Jag gillar den inte och använder min egen mus istället.

För att all färg inte ska komma ut om du trycker till för hårt sätter du Flöde till 20% i Aktivitetsfältet.

Kontroll över pennan

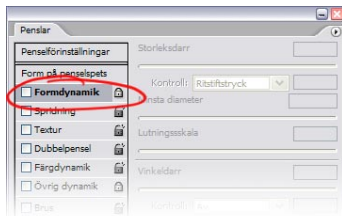
Kontrollen över hur pennan fungerar ställs på två ställen: Dels i Photoshop och dels i Wacoms programvara.

I Photoshop

Stäng av tryckkänsligheten

De enkla penslarna i Photoshop är inställda så att du med pennans tryck kontrollerar penselns storlek. Mjukt tryck ger liten pensel, hårt ger stor. Detta är användbart men samtidigt svårkontrollerat när du är ny.

Öppna penselfönstret. Bocka ur formdynamik. Klicka i hänglåset för att slippa göra detta när du väljer en ny pensel.

Tips: Även Klon och Sudd använder vanliga penslar men inte Lagningspenseln. För att bli av med trycket där får du ändra i Aktivitetsfältet.

Sätt flöde av färg med tryck

Du kan ställa in vad du vill att penselns tryck ska styra. Jag föredrar hellre flödet av färg än penselns storlek. Då ger hårda tryck ger mer färg än mjuka.

Ställ dig i Övrig dynamik. Sätt den översta Kontrollen från "Av" till "Ritstiftstryck". Även här hjälper hänglåset om du vill slippa ändra igen.

Wacoms programvara

Du kan sätta en mängd inställningar för brädan och pennan i det medföljande programmet. De flesta är bra som de är.

Jag klonar mycket så jag föredrar att ändra knapp två på pennan till att vara "Alt" istället för dubbelklick. Sedan har jag ställt min Touchstrip till att kontrollera Penselns storlek.

Du kan ställa brädans knappar till att stödja vad som helst i Photoshop. Du matar helt enkelt in deras kortkommando från Photoshop. Penselns storlek är till exempel "<" och ">".

Photoshops kortkommandon hittar du under Redigera>Kortkommandon.

